

Kovács Zoltán András - Számvéber Norbert

A Waffen-SS Magyarországon

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRI KIADVÁNYOK

Sorozatszerkesztő dr. Szijj Jolán

Paktum Nyomdaipari Társaság

Budapest, 2001

<http://mek.oszk.hu/05000/05002/html/#d1e5759>

Városlőd 56, 115, 131, 283

A 3. SS hadosztály áttekintő hadrendje és fontosabb parancsnoki beosztása 1945. február 12-i adatok alapján a következő volt:

[210]Tiemann 505. o., valamint Mehner, Kurt: *Die Waffen-SS und Polizei 1939-1945.* (Norderstedt, 1995., a továbbiakban: Mehner) 166-167. o. ^[VISSZA]

- Teljes létszám: 19 055 fő[211];
- hadosztályparancsnok: Otto Kumm SS-Brigadeführer, a Waffen-SS vezérőrnagya [212] (LK+TL)[213];
- 1. (hadműveleti) vezérkari tisz: Dietrich Ziemssen SS-Obersturmbannführer;
- hadosztálytörzs térképész-csoporttal, hadosztály-kísérőszázaddal és táboricsendőr-szakasszal;
- 1. SS-páncélosezred (Joachim Peiper SS-Obersturmbannführer – LK+TL+K[214]):
- 1/I. (vegyes) SS-páncélososztály (Werner Pötschke SS-Sturmbannführer – LK): 1. és 2. század Panther, 6. és 7. század Panzer IV harckocsikkal, egy ellátó század;

- 501. SS-nehézpáncélos-osztály (Heinz von Westernhagen SS-Obersturmbannführer): 1-3. század Tiger B-vel, 4. század egy-egy „Wirbelwind” és „Ostwind” légvédelmpáncélos-szakasszal, páncélos-utász- és páncélos-felderítőszakasszal;
- 1/9. SS- (páncélos-utász-) század;
- műhelyszázad;
- 1. SS-páncélgránátos-ezred (Max Hansen SS-Standartenführer – LK+TL):
- I-III. SS-páncélgránátos-zászlóalj: 1-4., 5-8., 9-12. század[215];
- 13. SS- (önjáró gyalogságilöveg-) század;
- 14. SS- (vontatott légvédelmigéppágyús-) század;
- 16. SS- (páncélos-utász-) század;

2. SS-páncélgránátos-ezred (Bernhard Siebken SS-Obersturmbannführer):

A hadosztály zöme és a 25. légvédelmi tüzérezred éjjel kénytelen volt feladni állásait Márkó körül, hogy elkerülje a szovjet harckocsizó alakulatok bekerítő manőverét. Délelőtt Herend keleti szélén védekezett a harccsoport, s a szovjet gyalogság arcból indított támadását hat harckocsi kilövése mellett visszaverte.

[266] *Tiemann Ralf: Die Leibstandarte. (Osnabrück, 1987 322-325. o.* ^[VISSZA]

Ekkor a szovjetek két oldalról megkerülték a németek állásait. Délután Városlődnél a szovjetek már frontális támadás nélkül, egyből megkerülő manőverrel szorították ki az SS-kötelékeket állásaikból.

A szovjeteket csak Kislőd előtt sikerült átmenetileg megállítani, amikor az 1. SS-páncélgránátos-ezred harckocsik, vadászpáncélosok és légvédelmi lövegek támogatásával este feltartóztatta előre törésüket. Kislődtől délre a 2/III. (páncélozott) SS-páncélgránátos-zászlóalj, Úrkút keleti szélén pedig az 1. SS-páncélos-felderítőosztály maradványai foglaltak védőállást.

Mivel délen is megszakadt az összeköttetést a 3. páncéloshadosztály felé, az 1. SS-páncéloshadosztály Kislődnél védekező harccsoportját a bekerítés veszélye fenyegette.

[268] *Tiemann, Ralf: Die Leibstandarte. (Osnabrück, 1987) 327-328. o*

Március 25-én délután az 1. SS-páncélos hadosztály Kislődnél harcoló harccsoportjának szerepe felértékelődött, mivel az I. SS-páncéloshadtestnek feltétlenül szüksége volt rá Pápa körzetének védelméhez.

3. SS-páncélos-híradóosztály (Kurt Höhne SS-Hauptsturmführer):

– 1.(távbeszélő), 2. (rádiós) század;